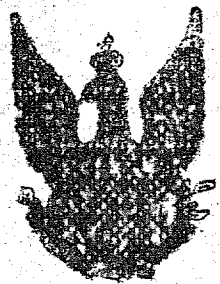

Nr. 277

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Środa, dnia 15 października 1919 roku.

Przebieg pryncypali:
w Łodzi
wartalnie Mk. 14.40
miesięczn. 4.80
za roznoszenie
fen. miesięcznie.
przez pocztową:
wartalnie Mk. 19.50
miesięczn. 6.50

Kalendarzyk:
15.X Teresy.
15.X Martyny.
17.X Wiktor.
18.X Łukasza Ewang.

Redakcja
w Łodzi
Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28.

Z Warszawy i z biur ogłosz. warsz. ogłoszenia po „Rozwoju” przyjmuje wyłącznie Centralne Biuro ogłoszeniowe Związku prasy prowincjonalnej — Zgoda № 1 w Warszawie.

OGŁOSZEN: Przed tekstem lub w tekście 2 marki za tekst 65 fenigów, w nagłówku i marka za wiersz pełny. Drobne ogłoszenia 10 fen za wyraz. Najmniej 80 fen. Ogłoszenia zamiejscowe 10 procent drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój” w PABJANICACH u p. Groblińskiego, Nowy Rynek, Kiosk; w ZGIERZU u p. Lacha, Kiosk.

Tymczasowe wschodnie granice Polski.

Nie przesądzono jeszcze losów Wilna, Grodna i Mińska.

(Od wł. korespondenta.)

Paryż, 14 października — Tymczasowe wschodnie granice Polski, ustanowione przez koalicję Ententy, zakreślają następujące linie: Linja ta obejmuje cały powiat Suwalski z wyjątkiem kąta północno-zachodniego, cały powiat Augustowski i większą część Sejneńskiego z Sejnam, powiaty Sokalski, Białostocki i Łomżyński, dalej biegnie linja ta Bugiem, aż do

dawnej granicy austriacko-rosyjskiej i tą granicą następnie aż do Dniestru.

Koło Brześcia Litewskiego wygina się granica na naszą korzyść w kierunku wschodnim.

Linja ta nie jest jeszcze właściwą granicą, gdyż nie przesądza losów Wilna, Grodna i Mińska.

Szczegóły o wprowadzeniu w życie sekwestru zboża.

(Od własnego korespondenta.)

Warszawa, 14 października. Wczoraj do sejmowej Komisji Aprowizacyjnej rząd wniósł szczegółowy plan sekwestru zboża. Bezwzględnie sekwestrem mają podlegać: pszenica, żyto, jęczmień oraz ich przetwory. Handel temi produktami w granicach państwa będzie zakazany. Handel kartoflami oraz ich przetworami podlegnie ścisłym przepisom i zastrzeżeniom. Wóz zboża za granicę dozwolony będzie tylko specjalnym i umotywowanym pozwoleniem.

Przekraczający przepisy ustawy o sekwestrze podlegają będą karze od 14 dni do 16 miesięcy więzienia i od 100 do 100,000 marek grzywny.

Dla dozoru, przestrzegania i wydawania opinii w sprawie sekwestru powołana będzie specjalna Rada aprowizacyjna, składająca się z 30-u członków, w skład której wejdą posłowie, przedstawiciele rządu oraz rzeczoznawcy.

Z SEJMU.

(Posiedzenie wczorajsze.)

Warszawa, 14 października (PAT.) Posiedzenie 88, początek o godz. 4 min. 20.

Hold dla wszechnocy wileńskiej.

Po odczytaniu interpelacji przemówił m. in. w następujące słowa:

Jak Izbie wiadomo, odbyło się dnia 11 bm. czyste wskrzeszenie starodawnego uniwersytetu wileńskiego. Na uroczystość tę udałem się z licznym gronem posłów, aby w imieniu sejmowej komisji ustawodawczej, odnowionej Rzeczypospolitej złożyć uniwersytetowi wileńskiemu serdeczne życzenia.

Niniejszem wyraża nadzieję, że wskrzeszenie uniwersytetu wileńskiego będzie dla pracujących symbolem dalszego spotęgowania siły państwa polskiego. (Brawa).

O wolny handel.

Przystąpiono do porządku dziennego tj. do rozprawy nad sprawozdaniem prezydenta rządu w związku ze sprawą aprowizacyjną.

Pos. Grzędzielski (stronictwo ludowe) występuje przeciwko wprowadzeniu sekwestru, przemawiając za wprowadzeniem wolnego handlu.

Stronictwo mówcy spodziewało się określenia stosunku rządu do spółek, określenia sposobu dostarczenia wsi tego, czego potrzebują dla produkcji, co mogłoby uregulować ceny zboża, a nadto zorganizowania rad aprowizacyjnych,

jako czynnika, w którym członkowie spółek do handlu zbożem mogliby się porozumieć.

Krytyka kontyngensu.

Mówca krytykuje system kontyngensu, jako opracowany przy zielonym stoliku, ostrzega dalej przed sekwestrem, gdyż ludność będzie chowała zboże tak, iż tysiące wagonów może zgnieć w ziemi. Dalej krytykuje mówca używanie wojska do sekwestru, gdyż nie wiadomo, czy utrzyma się ono w granicy obowiązku.

Wniosek wprowadzenia wolnego handlu.

Następnie podtrzymuje pos. Grzędzielski wniosek stronnictwa o wprowadzenie wolnego handlu, twierdząc, iż stan ten faktycznie istnieje, gdyż cen monopolowych nikt nie płaci, a nawet nikt nie żąda. Mówca wymienia drugą cenę jaką zna, tak zwaną cenę uczciwą 300 koron za centnar metryczny żyła a 400 za pszenicę, po której to cenie kupują miasta a nawet piekarnie robotnicze, a także władze i organy rządowe. Wojsko już w sierpniu płaciło 550 koron za centnar metryczny. Jako trzecią cenę, paskarską wymienia mówca 700 — 800 koron za centnar metryczny, w czym zdaniem jego mieści się premia za kryminal i ewentualnej konfiskaty majątku. To wszystko usłanie, z chwilą wprowadzenia wolnego handlu. Co do rozdziału sprawiedliwego to na to niema rady, gdyż rząd nie jest w stanie wszystkich oddzielić.

Mówca zbija zarzut, jakoby przy wolnym handlu rolnicy dążyli do najwyższych cen przez

przytrzymanie zboża, gdyż rolnik w miesiące przeznaczony wyłocił i w tych miesiącach zniłoci i sprzeda.

Rozporządzenie rządu o monopolu wypracowało ustawę, albowiem zamiast wykluczyć pojedynczych kupców przeniosło prawo to właśnie na nich.

Wprowadzenie sekwestru ma być pierwszym objawem silnej ręki rządu. Mówca wolałby jednak mówić o polityce silnej głowy, bo sama silna ręka może doprowadzić do samowoli. Silna ręka jest potrzebna do ukrócenia samowoli administracyjnej, bolszewizmu i pędu do strajku. Mówca zbija zarzut, jakoby wieś nie chciała dawać, usprawiedliwiając to niedostarczeniem chłopom mimo uchwał sejmowych pługów, ubrań i t. d.

Kwestja aprowizacji to kwestja komunikacji. Przy dzisiejszej sprawności, potrzebaby 450 dni, ażeby rozwieźć po Polsce 42,000 wagonów zboża i 76,000 wagonów ziemniaków, które posiadamy w Poznańskim do importu. Kwestja transportów łączy się z kwestją węgla. Ta zaś ze sprawą robotniczą. Mówca nawołuje do pracy i do usunięcia kwestji politycznych w sprawie aprowizacji.

Pomimo tego, iż stronictwo mówcy stoi na stanowisku wolnego handlu, to jednakże jest za bezwarunkowym ściąganiem kontyngentów. W dalszym ciągu swoich wywodów stwierdza mówca, iż podnoszono mu o wypadkach iż chłopci przywozili zboże, ale nikogo nie było, aby je odebrał. To jest demoralizacja. Ażeby zaś nie sądzono, że stronictwo mówcy, proponując wolny handel, lekcywazą ośrodków przemysłowych żąda ono równocześnie otwarcia granicy dla importu zboża, zamknięcia jej dla wywozu oraz walki z przemyślnictwem i lichwą. Mówca konkluduje, że przy wolnym handlu dobijemy do lepszego okresu gospodarczego. (Brawa i oklaski centrum).

Na tym dyskusję wyczerpano, a sprawę odesłano do komisji aprowizacyjnej.

Z kolei przyjął sejm bez dyskusji wniosek komisji oświatowej, z wniosku posła Głębickiego w sprawie szkół kolejowych, wedle referatu pos. Sołtyka.

Ustawa o zmianie nazwiska.

Następnie pos. Małupa referował sprawozdanie komisji prawnej o wniosku posła Anusza i tow. w przedmiocie ustawy o zmianie nazwiska.

Ustawa postanawia m. i. artykuł 1, że zezwolenie na zmianę nazwiska udziela minister spraw wewnętrznych lub upoważniona przez niego władza administracyjna drugiej instancji. Zezwolenie to może być udzielone tylko w przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie i podlega opłacie 100 mk. względnie 150 koron.

Pos. Rząd proponuje podwyżkę opłaty na 3,000 mk. względnie 4,500 koron. Z prawem uwzględnienia od opłaty, przez ministra spraw wewnętrznych osób istotnie ubogich.

W dyskusji szczegółowej przyjęto poprawkę posła Wierzbickiego, ażeby zezwolenie na zmianę nazwiska udzielał tylko minister spraw we-

Nota Focha demaskuje obłudę Niemiec.

Żądanie natychmiastowej ewakuacji Kurlandji.

Lion, 14 października (PAT.) Radio warsz. Nota wysłana przez Focha do Niemiec w sprawie ewakuacji Kurlandji przez wojska von der Goltza, a zakomunikowana prasie w niedzielę wieczorem, że rządy sprzymierzone przyjmują wiadomości zamiary formalnie wyrażone przez rząd niemiecki. Nota stwierdza, że rozkazy, które miały być przesłane Goltzowi, były mimo opóźnień długo odraczane, a teraz rząd niemiecki usiłuje wmówić, że praktycznie nie może wymusić wykonania swego rozkazu. Trudno jest wierzyć, że zwłoka była umyślna w celu doprowadzenia do rezultatów, które rząd niemiecki obecnie teraz opłakuje. W rzeczy samej nie można inaczej tłumaczyć nie odwołania von der Goltza, który był oficjalnym wykonawcą zażądań rządu niemieckiego i wytworzył obecną sytuację.

Na sytuację tę rządy państw sprzymierzonych czynią odpowiedź innymi Niemcy i oświadczają, że wstrzymanie dowozu żywności będzie trwało aż do czasu ewakuacji prowincji bałtyckich. — Na zawołanie nota oświadcza, że zgadza się na propozycję wysłania swoich przedstawicieli dla zaznajomienia się z środkami powziętymi przez rząd niemiecki, oraz załatwienia propozycji odnośnie do zarządzeń, które uznają za potrzebne, wreszcie dla kontroli tych zarządzeń. Na czele przedstawicielstwa stanąby wyznaczony przez aliantów generał.

Rząd niemiecki prosi o danie jak najszybszej odpowiedzi i uprzedzony, że będzie odpowiedzialny za wszelkie wrogie wystąpienie wojsk niemieckich przeciw przedstawicielom ententy w prowincjach nadbałtyckich.

ministrów i wszyscy ministrowie, marszałek sejmiku, prezydium klubów poselskich, prezydium miasta Warszawy, Poznania, Lwowa i Włocławka, rektorzy wszystkich uniwersytetów polskich i wiele wybitnych osobistości ze świata naukowego i politycznego.

Komunikat sztabu generalnego.

Warszawa, 14 października (PAT.) Front litewsko-białoruski: Ataki przeciwnika na południe od Połocka w rejonie miasteczek: Lepel i Kamień odparto z dużymi dla niego stratami.

Na odcinku poleskim celownym ogniem naszej artylerji został zniszczony opancerzony statek bolszewicki. Załoga okrętu ratowała się ucieczką wpław przez rzekę Prypec.

Na reszcie frontu bez zmiany.
Front wołyński: Spokój.
W zastępstwie szefa sztabu generalnego
Haller, pułk.

Interpelacja posła Daszyńskiego

(O własnego korespondenta).
Warszawa, 14 października. Do Marszałka Seimu wolięta interpelacja, wniesiona przez posła Daszyńskiego z towarzyszymi w sprawie nadużyć w ministerjum poczt i telegrafów.

Interpelacja ta jest w związku z kampanją prowadzoną przez prasę socjalistyczną przeciw m. n. Lindemu, co do rzekomych nadużyć, jakich mieli się dopuszczać urzędnicy pocztowi z markami.

Otwarcie Akademji Górniczej.

Warszawa, 14 października (PAT.) Prezydent miasta Krakowa, p. Federowicz otrzymał wiadomość, że Naczelnik Państwa na prośbę kuratorji dokona osobiście otwarcia nowej placówki nauki polskiej Akademji Górniczej w Krakowie. Uroczysty ten akt odbędzie się w poniedziałek 20 b. m. przed południem w sali uniwersytetu Jagiellońskiego.

Wyrównanie granic na Bukowinie.

(Od wł. korespondenta).
Warszawa, 12 października. W uzupełnieniu wczorajszego doniesienia o definitywnem przyznaniu Polsce całej Galicji wschodniej, dowiadujemy się ze źródła miarodajnego, że zgodnie z propozycją delegacji rumuńskiej Polska otrzyma także skrawek północno-wschodniej Bukowiny dla zabezpieczenia linii kolejowej do Zaleszczyk.

Konfiskata gazet polskich.

Cieszyn, 14 października. (PAT.) Komisarjat policyjny w Morawskiej Ostrawie wydał rozkaz do wszystkich urzędów pocztowych, administracyjnych i do dowództwa wojskowego w Karwinie, by wszystkie gazety polskie na Śląsku z powodu ich nieprzychylnego stanowiska względem Czechów już w urzędach pocztowych konfiskowano i wysyłano do komisarjatu policyjnego w Ostrawie. Dotyczy to: „Dziennika Cieszyńskiego“, „Gwiazdki Cieszyńskiej“, „Głosu Ludu Śląskiego“, „Robotnika Śląskiego“, „Pocła Ewangelickiego“ i „Kurjera Codziennego Krakowskiego“. Ludność polska za linią demarkacyjną jest wobec tego od kilku dni bez gazet polskich.

Czy na długo?

(Od wł. korespondenta).
Wiedeń, 14 października. Z Berlina donoszą, że Rada nadzorcza „wschodniego“ banku dla handlu i przemysłu w Poznaniu (karakteryzacyjna instytucja dla kolonizacji) na posiedzeniu 30 września br. uchwaliła stosowną zmianę statutu banku, dla umożliwienia jej dalszych agend w zmienionych warunkach politycznych.
„Ostbank“ pozostanie nadal w Poznaniu, po zlikwidowaniu dotychczasowych swych stosunków w państwach. Banku pruskim w Berlinie, który głównie finansował jego operacje kolonizacyjne.

Coraz większa armja.

Berlin, 14 października. (PAT.) Gen. von der Goltz przed 3 lub 4 dniami wyjechał do Berlina. Depesza biura Reutersa zauważa, że o ruchu 100,000 armji generała von der Goltza niema bliższych wiadomości.

Łotwa ustępuje.

Pochód niemców. Opuszczenie Rygi. Wyszalenie mostów.

Wiedeń, 14 paźdz. (PAT.) Ze Sztokholmu donoszą, że rząd łotewski opuścił Rygę i udał się do miejscowości Rodenpoist. Wojska łotewskie opuściły Rygę i przekroczyły Dzwinę

wysadzając wszystkie poprzednie wszystkie mosty w powietrze. Przyczółków mostowych broni artylerja. Walki między wojskami łotewskimi a niemieckimi trwają nadal.

Bla wykonania traktatu pokojowego w sprawie Polski.

Paryż, 14 października. (PAT.) Najwyższa Rada odbyła dziś posiedzenie pod przewodnictwem Pichona.

Polecono komisji do spraw polskich, której przewodniczy Cambon, rozpatrzenie środków, jakie przedsięwziąć należy, ażeby zapewnić wykonanie art. 100 do 104 traktatu pokojowego z Niemcami, odnoszących się do ewakuacji tery-

torjów przyznanych Polsce, utworzenie komisji mieszanej złożonej z 3 osób, któraby wytknęła granice polsko-niemieckie, ukonstytuowanie się Gdańska, jako wolnego miasta pod protektoratem Ligi narodów, opracowanie konstytucji wolnego miasta Gdańska, wreszcie specjalnych przepisów, mających zapewnić Polsce kontrolę administracji portu gdańskiego i Wisły.

Niemcy wywożą ogromno zapasy z Gdańska.

Gdańsk robi wrażenie kantoru niemieckiego na ziemiach polskich.

Paryż 14 paźdz. (PAT.) „Petit Parisien“ ogłasza korespondencję z Gdańska, która stwierdza, że Niemcy wywożą ogromne zapasy z Gdańska. Gdańsk robi ciągle wrażenie kantoru niemieckiego utworzonego na ziemiach polskich. Także dziennik „Petit Journal“ ogłasza korespondencję z Gdańska, której sztor powiada, że

miasto nie jest obecnie miejscem pobytu do zardroszczenia dla ludności polskiej, która terroryzowana i przesłażowana nie może wierzyć w bliskie oswobodzenie i zwątpiwszy w przyszłość. Korespondent kończy wnioskiem, że rzeczą nieodzowną, ażeby wojska von der Goltza oswobodziły z ziem, które traktat zwraca Polsce.

Prace komisji sejmowych.

Warszawa, 14 października (PAT.) Komisja zagraniczna pod przewodnictwem p. Stanisława Grabskiego wysłuchała referatu p. Osieckiego w przedmiocie rozszerzenia terenu plebiscytowego na Spisz i Orawie tak, aby objął dolinę Jswyżny i Popradu. Następnie wysłuchano referatu p. wniosku co do regulacji granicy polsko-niemieckiej z uwzględnieniem gmin o zdecydowanej większości polskiej w powiatach: złotnickim, chowowskim i babimowskim.

Komisja aprowizacyjna pod przewodnictwem p. Grzędzińskiego w obecności ministra aprowizacji prowadziła w dalszym ciągu dyskusję nad planem gospodarczym.

Komisja opałowa pod przewodnictwem p. Wierzbickiego w obecności delegatów ministerstwa spraw wewnętrznych, jakoteż przemysłu i handlu rozpatrzyła i zatwierdziła przepisy o oszczędnym zużyciu elektryczności w Królestwie Małopolsce (w Księstwie Poznańskim zafatowano już sprawę racjonalnie). 2) zaakceptowała kwestjonariusz w sprawach transakcji portowych dla ministerstw komunikacji i robót publicznych.

3) Zwróciła się do ministerstwa spraw wojskowych o wyjaśnienie, jaka ilość samochodów ciężarowych i kolejek polowych może być oddana do dyspozycji dla transportów opałowych, wobec tego, że koleje nie spełniają swego zadania. W ostatnim tygodniu w Zagłębiu Dąbrowskiem nie oddano 1,000 węglarek.

Wysłuchano prezesa Urzędu Rozdzielczego drzewnego na Małopolskę, inż. Masłankę, przy czem wyjaśniło się, że Małopolska mogłaby pokryć swoje potrzeby drzewem przy sprawnej akcji opałowej, w przeprowadzeniu której daje się odczuwać brak ludzi. Inż. Masłanka przypuszcza, że gdyby miał do dyspozycji pewne zapasy tytoniu dla robotników, zajętych w lasach, to zwiększyłaby się ilość rąk roboczych.

Komisja skarbowo-budżetowa pod przewodnictwem posła Ułapińskiego w obecności ministra zdrowia, przyjęła wedle referatu p. Roterunda po dyskusji i wyjaśnieniu pana ministra budżet ministerstwa zdrowia wraz z szeregiem rezolucji.

Uroczystości krakowskie.

Warszawa, 14 października (PAT.) Jak nas informują, prace przygotowawcze z okazji przybycia Naczelnika Państwa 19 b. m. do Krakowa są w pełnym toku. W uroczystości wezmie u-

dział prymas arcybiskup Daibor, arcybiskup Teodorowicz, ks. biskup Sapieha, minister wojny Leśniewski, wiceminister Majewski, komendanci armji Haller i Dowbor Muśnicki, oraz wielu generałów i wyższych wojskowych. Na uroczystości krakowskie otrzymali zaproszenie prezes

Żyd - aферzysta naczelnikiem policji.

Od pewnego czasu, pisze „Gaz. Warszawski” Radom stał się terenem istnych orgii spekulacyjno-paskarskich, w których, jak ustalili obywatelstwa, brała udział policja tamtejszym naczelnikiem na czele. Na ręce stanożowały w tej sprawie liczne skargi, lecz nie żądał dowodów. Kiedy nadużycia przekraczały wszelką możliwą miarę, jeden z właścicieli ziemian łącznie z pewnym powiatowym włościaninem postarali się o te „dowody” też dostarczyli staroście. Ten zawiadomiał policję okręgu kieleckiego przysłała do Radomia agentów wydziału „Wzięto pod nadzór machinację pana...” i spory, a gdy się przekonano, że dzieją się rzeczy wprost skandaliczne — przysłano z Kielc wojsko i wszyscy bez wyjątku funkcjonariusze policji radomskiej, nie licząc naczelnika, znaleźli się pod kłopotem. Po przeprowadzeniu śledztwa pierwotnie aresztowanych uwolniono, reszta pozostała w więzieniu wraz ze swym zwierzchnikiem. Osobnikowi tym otrzymujemy szczegóły następujące:

rzekomy Adolf Chmielnicki, jest żydem, z Warszawy, z zawodu — technikiem dentystycznym. Właściwe jego imię — Aron. Wrócił on niedawno z Rosji, gdzie nie wiadomo czem był i co robił. Po uzyskaniu odpowiedzialnego stanowiska w Radomiu, ożenił się przed trzema dniami z żydówką Esterką Zelcerówną, córką Dawida, kupca z Warszawy (Miodowa Nr. 3). Akt ślubny sporządzono w 3 komisariacie.

Chmielnicki, który z punktu jął się spekulacji, sprowadził do Radomia 2 swoich szwagrów — Moszka Zelcera, analfabeta, którego zrobił sierżantem policji, zmieniając mu imię i nazwisko na Mieczysława Zelcera oraz Rywena vel Rubina Zelcera, kontrolerem młynów. Ten ostatni został przemałowany na Romana Pszczołę. Ponadto żydowin spekulant w mundurze stróża ładu oraz bezpieczeństwa publicznego otoczył się całą szajką żydów, z którymi prowadził szereg brudnych interesów.

Jak więc widzimy, władze nasze dobierają sobie dobrych stróżów prawa. Czas już najwyższy, by minister spraw wewnętrznych przystąpił do generalnego „czyszczenia” podległych mu urzędów, a wówczas poszanowanie rządu i jego funkcjonariuszów, o które dopominał się minister w Sejmie, zjawi się samo przez się.

Z PABJANIC.

Wczoraj była rewizja i pobór koni. Na rynku paret koni czeka na decyzję, a przy nich trzy razy więcej obywateli. Na środku kuźnia połowa, z niej bucha czerwony płomień, syczy, wiatr iskry roznosi. Żołnierz rozdyma miechem jarzące się węgle, w którym grzeją się inkwizycyjne żelaza.

Otoczyły kuźnię setki ludzi, przypatrując się tym operacjom.

Który koń wolny otrzymuje rozpaloną pieczęć, wrzynającą się głęboko w skórę.

Pewnie nie jeden z naszych rekrutów, zwłaszcza z tych neutralnych z pewnością chciałby się znaleźć na miejscu konia i nadstawić udko swoje do wyciśnięcia pieczęci, byleby do wojska nie iść, konie jednak z niezbyt wielkim zadowoleniem przyjmują te porządki, zaprowadzane przez ludzi, jeno właściciele radzi, że szkapa im do roboty zostanie.

„Uciśniony” handel żydowski.

Dzięki żalom, jakie „delegat angielski” p. Eli Samuels roztoczył przed ministrem przemysłu i handlu, że handel żydowski jest krzywdzony, dowiedzieliśmy się z ust p. ministra — według relacji żargonówek, że na 2000 pozwoleń, wydanych kupcom na sprowadzenie towarów z zagranicy, żydzi otrzymali 1600 pozwoleń.

Krakowskie Towarzystwo
Wzajemnych Ubezpieczeń
 Założone w r. 1860.
 Najstarszy w Polsce Zakład Ubezpieczeń, oparty na Wzajemności.
 Fundusze gwarancyjne własne.
Koron 95.393.920 Hal. 84.
Czystą pozostałość
 zamknięciu rachunków każdego roku rozdziela się pomiędzy Ubezpieczonych.
REPREZENTACJA w Łodzi, ul. Kilińskiego № 50
WACŁAW KOSSAKOWSKI. 2466 1

KONKURS.
 Rada Miejska m. Zgierza ogłasza niniejszym
KONKURS NA POSADĘ
Burmistrza m. Zgierza.
 Pensja wynosi rocznie mk. 12.000,— i Mk. 2.400,— podatku na mieszkanie, opał i oświetlenie.
 Kandydaci, mający praktykę w dziedzinie gospodarki miejskiej winni złożyć do dnia 20 b. m. do Magistratu podania z dokładnym życiorysem.

Potrzebne

motory elektryczne

o mocy 2, 5 — 50 HP na prąd zmienny, trzyczłonowy, 190 wolt, 50 okresów. Oferty składać pod Z. Z. 10 do redakcji niniejszego pisma. 2443 F

Papę Dachową

i wszystkie dodatki dekarskie

poleca przedsiębiorstwo robót dekarskich i asfaltowych

Jan Maciński

Łódź, Senatorska № 18 (róg Słowiańskiej)

własna wytwórnia asfaltu i przetworów ze smoły kamiennej. 2450 3

Krycie, reparacje i smolowanie dachów

— wykonywa szybko, starannie i punktualnie. —

Ważne dla wielkich przemysłowców.

Wynajęcia zaraz

W Krakowie, w centrum handlowym, obszerny lokal biurowy, oraz większa ilość pokoi, należących do lokalu. Wynajęcia przyjmuje: Dom Informacyjny Eibenschüt, Rynek, w Krakowie. 2468n2

Do silnej instytucji
 potrzebna - (-y)
 korespondentka(-ent)
 maszynistka - (sta)

Oferty pod „HANDLOWE”
 w Administracji „Rozwoju”
 2468 2

Potrzebni
CHŁOPCY

do słusarki mechanicznej Feliksa Szczepańskiego, Kłackiego 119. Zgłaszać się od godz. 2-5 p.p. 2470 1

2444 10

Najlepsza farba do włosów
„JUVENOL”
 barwi trwałe i szybko siwe włosy na naturalne kolory blond, chatain, brun i czarny, nadając takowemu cudny połysk i miękkość. Jako produkt roślinny jest bezwzględnie nieszkodliwym a sposób użycia bardzo łatwy. Sprzedaż w lepszym skład apt. i perfum.
 Parfumerie d'Orient R. OSTROWSKI i S-ko
 Warszawa, Warecka 8.

Zrędko Polskie firma egz. od roku 1906
 Specjalny zakład jubilerski
FRANCISZKA DĘBOWSKIEGO
 Piotrkowska 135. Piotrkowska 135
 Wykonuje roboty jubilerskie ze złota, srebra i platyny jak również wszelką reparację w tym zakresie posiada duży wybór drogich kamieni. Ceny najprzystępniejsze. 2053 i

Dla pp. Cukierników i Restauratorów
piękne Orzeczka Laurowe
 poleca zakład Ogrodniczy **L. KOŁACZKOWSKIEGO**
 Piotrkowska 83. 1389n0

Całkowite urządzenia
pokoje,
 pojedyncze meble,
 przedmioty luksusowe
 jak również
odzież i bieliznę
 wszelkiego rodzaju poleca
 w wielkim wyborze
 i przyjmuje do
 komisowej sprzedaży
 na dogodnych warunkach

DOM AGENTUROWO-KOMISOWY
„DAK”
 Piotrkowska № 147.

Taniej niż wszędzie
Ważne dla Pań!
 SĄ DO NABYCIA:

Biały towar Mk. 8⁵⁰
 i surówka na bieliznę i pościel od

Płócienka Mk. 10[—]
 kolorowe od

Czajgi od Mk. 5⁵⁰

Madapolam Mk. 10[—]
 i Silesja od

FLANELA i barchany od Mk. 12[—]

Wełna Mk. 18⁵⁰
 róż. kol. na suknie od

Szewioty, Sukno i Karty Mk. 30[—]
 na damskie i męskie ubiory i płaszcze od

M. BRYL, Piotrkowska 55
 w podwórzu, prawa oficyna, II wejście. 2317-1

A. A. A. Konopniana tkanina zwyczajna mocna, odpowiednia na podróżne płaszcze, materace, sienniki, bluzy i spodnie robotnicze i t. p. Bardzo tanio, bo w prywatnym mieszkaniu. Władzewska 40 (Kilińskiego), front, II piętro m. 10. Tamże flanela i surówka na pościel i wyspy, kolorówka. 7502-2

Al Al Łóżka, materace, szatę, bielizniarkę, o tomanę, leżankę, stół, krzesła, biureczko, figury, obrazy sprzedam tanio. Piotrkowska 261 m. 4, II piętro, front. 8159-5

A. Otomanę, łóżka, krzesła, stół, szatę, lustro sprzedam tanio. Sienkiewicza 59-4, oficyna. 8199-5

A. Meble sprzedaje, szaty, łóżka, stoły, kredensy oraz inne. Piotrkowska 108, Przeddzieki. 7928-2

Bryczki do sprzedania różnego fasonu a kowala. Dołna 21, Radogoszcz. 7701-2

Dom drewniany z ogrodem sprzedam. Stefana 5, Radogoszcz. 8158-2

Dębowe beczki do sprzedania. Konstantynowska 86. 8226-2

Do sprzedania duża maszyna do kawy, miedziana, 5 tomów „Wszehświat i Człowiek”, różna garderoba damska i inne rzeczy. Główna 9 m. 8, front. 8227-5

Firanki, koronki nitane, klockowe, hafty poleca w mieszkaniu prywatnym W. Bogucka Kilińskiego 102 m. 4, pierwsze piętro. 7836-1

Futro i żakiet damski do sprzedania. Andrzeja 12, pracownia krawatów, od 3 do 4-ej. 8174-1

Grupie dom do 120 tysięcy. Adresy proszę składać w administracji Rozwoju za № 2277. 8148-2

Grupie pianino dla własnego użytku, zapłać dobrą cenę Hotel Victoria, Piotrkowska 67, pokój 4. 8184-1

Karakolowe palto sprzedam. Kilińskiego 76, Heiman. 8187-2

Kredens, lóžka, obrazy, bielizna damska do sprzedania. Ul. Konstantynowska 65 II p. 8191-5

Lis młody oswojony do sprzedania. Wiadomość w administracji w Rozwoju. r-2

Mam do sprzedania psa czystej rasy „Buldog”. Wiadomość: Ruda Pabjanicka, stacja Janówek, w domu P. Burnego, u Taberskiego. 8147-2

Meble nowe i używane sprzedaje po cenach najniższych. Orla 25 stolarnia. 7520-5

Obiędy domowe bardzo smaczne od 4 mk., od godz. 12-5 po poł. Kilińskiego 50 m. 4, II p. front. 7807-2

Piwarnia do sprzedania z całym urządzeniem. Nowo-Cegielniana 48. 8177-3

Piec pokojowy żelazny do sprzedania. Rzgowska 42, Topko. 8221-5

Restauracja I-szego rzędu, przy hotelu, dobrze prosperująca, jest do sprzedania lub wydzierżawienia. Oferty pod lit. „A. E. H.” w admin. Rozwoju. 8222-5

Sklep spożywczy sprzedam zaraz z powodu wyjazdu. Ulica Lipowa № 14. 8150-4

Sklep kolonialny do sprzedania. Brzezińska № 56/58. 8152-5

Sklep kolonialno-spożywczy sprzedam. Warszawska 18. 8135-2

Sprzedam tutaj nowe na natrysiach. Wólczajska 155 m. 7. 8205-2

Wannę cynkową z piecykiem do ogrzewania sprzedam. Wólczajska 68-16. 8223-5

Wielki wybór drzew owocowych poleca zakład ogrodniczy „Stefanów”, Łódź, ul. Brzezińska 101, S. Dymkowski. Cenniki wysła się na żądanie gratis i franco. 7621-9

Z powodu zmiany interesu jest do sprzedania piwarnia. Ul. Targowa 67. 8117-2

Różne.

Akuszerka M. Nowakowska mieszka obecnie Dzielna 54 m. 18. 7925-10

Akuszerka Golańska przyjmuje zamówienia na miejscu i na wyjazd. Ul. Kilińskiego № 152. 7985-1

Bilanse, ekspertyzy, zorganizowanie buchalterji oraz stałe prowadzenie ksiąg handlowych skutecznia długoletni buchalter większej fabryki w Łodzi. Referencje pierwszorzędne. Oferty uprasza się składać do administracji Rozwoju pod „Buchalter”. 7883-7

Absolwentka Ryskiego Instytutu Muzycznego długoletnia rutynowana nauczycielka, wznawia lekcje. Specjalność: gra fortepianowa nową ułatwioną metodą. Szkoła 17 m. 8, front od 4^{1/2} do 6^{1/2}. 8163-ns5

Antonina Szymańska z Kociszewa, ziemi piotrkowskiej, po wiadomiam swego męża, Ignacego który przed 15-tu laty wyjechał do Prus, o prośbie rozwodowym w Sadzie Biskupim w Włocławku. Termin ostateczny 13 grudnia r. b. 8207-1

Do kopania kartofli w Wiskitnie pod Łodzią potrzeba 300 ludzi. Wiadomość na miejscu. 8777-2

Francuska ma godzinę ranną wolną. Wólczajska 140, Wp. Górecka. 8195-2

Getry podług miary z powierzonych materiałów wyrabia Kadyski, Nawrot 20, sklep. 8183-5

Kursy francuskiego grupami, oddzielnie. Konwersacja. Polski zaniedbanym. Pomoc w polskim, francuskim. Zapisy codziennie 6-9 Kilińskiego 77. 7491-3

Leśnik - rolnik z długoletnimi świadectwami poszukuje posady od zaraz lub od Nowego Roku. Oferty sub „Leśnik” Piotrkowska 176, p. Nowicka. 8181-1

Dziś przedstawienia dla dzieci i młodzieży

Początek o g. 3.15 po poł. Ceny miejsce od Mk. I, 2465 4

Maturzysta, piszący na maszynie, poszukuje odpowiedniego zajęcia. Zielona № 12 m. 10. 8141-1

Młoda inteligentna panna z 4-klasowym wykształceniem poszukuje posady kasjerki lub maszynistki. Oferty pod „K. M.” w administracji. 8177-1

Mechanik z długoletnią praktyką, wychowaniec szkoły mechanicznej Piotra Wielkiego w Petersburgu, poszukuje posady w fabryce lub większym gospodarstwie rolnym. Oferty: Łódź, Orla 16-1, Przedpełski. 8155-1

Nieumeblowanego pokoju z usługą, światłem elektrycznym i wygodami przy inteligentnej rodzinie poszukuje się od zaraz. Oferty pod „Urzędniczka” w Rozwoju. 8166-2

Nauka pisania na maszynach różnych systemów. Biuro próśb, Pabjanice, ul. Zamkowa 7. 8175-2

Poszukuje posady pisarza protentowego, oraz sprzedaje tutaj na tchórzach mało używane. Adres: Dąbrówka, ul. Węgnerna № 3 m. 2, Fiszerowicz. 8185-2

Potrzebna dziewczyna na posyłki płatna. Średnia № 45. 8194-1

Potrzebny chłopiec do praktyki do tryzjera. Benedykta № 59, Klinkiewicz. 8195-5

Poszukuje amebowanego pokoju przy chrześcijańskiej rodzinie. Zgłoszenia proszę składać w Rozwoju dla „Urzędniczka”. 8197-5

Poszukuje od listopada pokoju amebowanego ze światłem w okolicy Głównej, Kilińskiego. Cena bez różnicy. Łaskawe zgłoszenia dla „J. Z.” w Rozwoju. 8206-5

Potrzebny kapelmistrz do uczenia muzyki w Dłutowie. Można się zgłaszać: Sosnowa № 3, sklep „Wyzwolenie”. 8210-3

Potrzebny uczciwy człowiek do gospodarstwa. Tylko z poważnymi świadectwami zgłaszać się na Orla 9 m. 12, do 8 rano. 8125-3

Potrzebna dwóch szewskich czeladzi na damskie lub męskie roboty, po 23 mk. od pary, do magazynu obuwia. Wiadomość u R. Kergera w Aleksandrowie, ulica Ogrodowa № 12. 8216-2

Potrzebna dziewczyna do posług. Piotrkowska 75 m. 4, II piętro, front, Antczakowski. 8224-1

Potrzebna kucharka, pracznia i kawiarka. Cukiernia Piotrkowska 45. 8251-2

Panna z cztero-klasowym wykształceniem, znająca dobrze szycie poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Oferty proszę składać pod „A. B.” 8182-1

Poszukuje dzierżawy kilku morgów ziemi w okolicy Łodzi. Oferty z podaniem warunków przyjmuje Rozwój sub „Ziemia”. 8777-1

Potrzebny terminator do stołarza. Ulica Franciszkańska 11. 8119-1

Poszukuje się korepetytora, któryby przygotował ucznia do 7-ej klasy szkoły realnej. Łaskawe oferty do Rozwoju pod „Korepetytor”. 8151-1

Potrzebna uczennica i uczeń do zakładu fotograficznego. Ul. Dzielna 15. 8165-2

Potrzebna kucharka. Wiadomość: Długa 93, I piętro. 8169-2

Przy rodzinie umeblowany pokój z całodziennym utrzymaniem. Benedykta 20 m. 11. 8171-1

Pracownia W. Głuszczyńskiej przyjmuje kapelusze tiłcowe do przefasonowania i farbowania na różne kolory, oraz strusie pióra, paradyzy, boa do prania, farbowania i tryzowania. Ulica Przejazd № 14 m. 14, w oficynie, parter, prawa strona. 7851-ss2

Potrzebny młody, rutynowany pracownik biurowy jako zastępca sekretarza szkoły; wymagane jest biegłe i czytelne pismo, pisanie na maszynie. Własnoręczne oferty ze wskazaniem kwalifikacji dotychczasowej pracy i stawianych warunków płacy składać do administracji Rozwoju pod literami „R. H.” 8179-1

Potrzebny zdolny kowal i chłopcy do terminu do slusarni. Leśna № 32. 8145-1

Uczennica 8 klasy poszukuje korepetycji, udziela muzyki początkującym. Zielona № 12 m. 10. 8142-1

Z pokoje i kuchnia z wygodami potrzebne. Oferty w Rozwoju pod „Śródmiście”. 8175-1

Zagubione dokumenty.

Ana Rozycka zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 7996-1

Anroni Mikołajczyk zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 8156-2

Andrzej Skrzydziejczyk zagubił kartę węglową wyd. za № 2455. 8192-1

Anachowska Walentyna zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 8215-5

Agreiner Nuchim zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 8115-2

Chołewski Henryk zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 8156-2

Czyżewski Stanisław zagubił legitymację chlebową wydaną na 8 osób. 8220-1

Cebertowicz Walenty zagubił kartę węglową za № 52218. 8190-1

Dyrzmidt Juliusz zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 8217-5

Grupman Trajda zagubiła legitymację węglową, Składowa 51. 8229-1

Gajda Józefa zagubiła kartę węglową № 21557. 8211-1

Gittel Król zagubił legitymację chlebową wyd. na 2 osoby. 8208-1

Ignacy Urbaniak zagubił port niemiecki wydany w Łodzi. 8181-1

Józef Sulński zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 8181-1

Julian Michalak zagubił port niemiecki wydany w Łodzi. 8181-1

Jeszke Marianna zagubiła kartę węglową № 41767. 8181-1

Jędrzejowski Piotr zagubił kartę węglową, Skierki 17. 8214-1

Jędrzejowska Józeta zagubiła kartę węglową № 21550. 8214-1

Jędrzejowska Monika zagubiła kartę węglową, Spasowice 19, Bałuty. 8181-1

Jucharska Helena zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 8181-1

Jurkiewicz Stefan zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 8181-1

Juryska Szandla zagubiła kartę węglową № 53884. 8181-1

Ligorski zagubił legitymację chlebową № 199. 8214-1

Lange Otto zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 8181-1

Laskawski Nowosolna zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 8181-1

Laskawski Stanisław zagubił kartę węglową, Żelazna 55. 8214-1

Maria Urbaniak zagubiła kartę węglową za № 6538. 8214-1

Pzechodząc ulicą Chłodną zagubił bilem portfel zawierający przeszło 400 marek, paszport, różne kwity, Łaskawy zechce oddać Janowi Skrzydziejczykowi, ulica Średnia № 6, wynagrodzeniem. 8214-1

Paulina i Fryda Fiszer zagubiły paszporty, proszą o pomoc przez władze polskie, oraz da Fiszer metrykę urzędową, wyd. w Rosji. 8200-1

Przybylak Ignacy zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 7981-1

Richter Brunon zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 8181-1

Szymon Ozimianski zagubił paszport polski wydany w Łodzi. 8181-1

Starul Barbara zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 7981-1

Sienkiewicz Konstanty zagubił paszport tymczasowy wydany w gm. Zajaczków. 8114-1

Wichorski Adam zagubił kartę węglową, ul. Dołna 7981-1

Władysław Kowalczyk, ul. Dołna 51, zagubił kartę węglową. 7981-1

Wydane pokwitowanie od firmy M. Lentz, które zostało mi skradzione. Ogniskowy za nieważny. 8181-1

Walenty Huras zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 8181-1

Zduński Stanisław zagubił legitymację chlebową na 7 osób. 8181-1

Zaginął patent Mordki Sienkiewicza wydany w Łodzi. 8181-1

Zagubiono świadectwo wydanego przez Kursy Inżynierskiego dnia 25-11-1919 za № 82, na imię Pinkusa Kohna. Łaskawy znalazłszy, ce zwrócić takowe do Komisji Karłów Gimnazjalnych w Łodzi. 8181-1

Zaginął bilet tymczasowy, wydany w Łodzi, na imię Wojennym szpitalu dnia 1917 r., na imię Ignacego Zińskiego. 8181-1

Zaginęła karta węglowa na imię Teofila Nagadowskiego. 8181-1